۳۷۵۷

۳۱۵۸

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی

کتاب ~~مثنوی تحفة الاحرار~~ سبحة الابرار

مؤلف جامی

مترجم

موضوع

شمارهٔ قفسه ۳۷۶۷ ۲۵۵۲ ف

شماره ثبت کتاب

۵۰۸۸۸

خطی «فهرست شده»

۲۵۵۲

بازرسی شد

۲۷ ۲۶

بازرسی شد
۳۷ ۲۶
بازدید شد
۱۳۸۱
کتابخانه مجلس شورای ملی
۲۵۵۲
۲۵۵۲

کتابخانه
مجلس شورای ملی

دست تضرع بمناجات برآوردن و در حلقهٔ اجابت درگاه کعبهٔ حاجات استوار کردن

ای حیات دل هر زنده دلی / سرخ روئی ده هر جا خجلی

چاشنی بخش شکر گفتاران / کار شیرین کن شیرین کاران

بر فرازنده فیروزه رواق / شمسه زرکش زنگاری طاق

تاج بر سر نه زرین جان / عقده بند کمر محتاجان

جرم بخشنده بخشاینده / در بروی همه بگشاینده

ابر سیرابی تفسیده لبان / خوان خورسندی روزی طلبان

گنج جان سنج بویرانه سم / حارس گنج بصد گونه طلسم

دیر پروای بخود بسته دلان / زود پیوند دل از خود گسلان

قفل حکمت نه گنجینه دل / زنگ ظلمت بر آیینه دل

مرهم داغ جگر سوختگان / شادی جان غم اندوختگان

نقد کان از کمر کوه گشای / صبح عیش از شب اندوه نمای

مونس خلوت تنها شدگان / قبله وحدت یکتا شدگان

تیر باران فکن از قوس قزح / از صفا باده ده از لاله قدح

پرده عصمت گل پیرهنان / حله رحمت خونین کفنان

ای نوا رقام قدیمی فهرست / برقم جای قدم باز فرست

تازه رس قافله باز پسان / بقدمگاه کهن باز رسان

بانگ بر سلسله عالم زن / سلک این سلسله را بر هم زن

عرش را ساق بجنبان از جای / در فکن پایه کرسی از پای

خیره کن بر شجر سدره چمن / صرصر بیخ کن شاخ شکن

بر خم رنگ فلک سنگ انداز / رخنه اش در خم نیرنگ انداز

رنگ او تیره کی است و تنگی / به ز رنگینی او بی رنگی

رنج و راحت که چنین بی رحمست / اثر رنگ رزیهای دلست

هست رنگ همه زین رنگ رزی / دست نیلی شده زانگشت گری

مهر و مه را بفکن طشت بنام / تا برآرند برسوائی نام

پرده پرده نشینان ندرند / در سر پرده دری درگذرند

کمر بسته جوزا بگشای / گوهر عقد ثریا بنمای

زهره را چنگ طرب زن بزمین / چند باشد فلک بر زمین

خامه تیر بکش زانگشتش / بلکه زانگشت تهی کن هشتش

چار دیوار عناصر که بماه / سر کشیده است ازین مرحله گاه

شانه‌زن سلسله مشکین را — سرّ برکش زکمر عالم چین را

جلوه را خلعت نازه در بر — حلّه لعل طراز آمده بر دوش

کرد نعلین طلا دست درای — هذ در حجره خراسان درآی

طاق محراب بهای کمرش — سرو شمشاد فخر پیکوان برسان

سبز از پی قدمان خاد — قدرش از مقدم خود طعنه زد اشجار

خطبهٔ طلعت دوین از رکبه — کشف اسرار یقین از کعبه

پرده بگشا زرخ صدیقه — بدران پرده همه زندیقه

درّهٔ عدل زدست عمری — زان بعزّی تپه هر خیره سری

خونی فشان کن چو حنا عثمانی — یا زبر گشت دغا بارانی

پنجه در کش بسر آلتی — پوست برکن ز سر رودماهر

خاکدان پی کار بی‌شان — ابشان ریز دغبار بی‌شان

تاج ملک از سر دوران بی — تخت دولت زنو بنهی

پا عدو کج رفتان تا زقیم — زن از آن قاعده بر است رقم

پی ریا نرا خشم فرست — راه دانی بهر قبیله قرست

در تجلّای که در قبیله خا — آوری رو دبی تی همه خبا

بهره نیست زطاعت دیش — لب بجنبان شفاعت کرش

بوکه شد خود ازین در طه هم — بر دازره زنی دو سلیم

چون نی خامه شد انگشتنمای — بنوازی توحید خدای

دلگشا زمزمه دیگر ساخت — پرده نغمت پیمبر پرداخت

به چوآن زمزمه گوناه کنند — که بگفتار ی شاه کنند

اردوهای دولت شهریاری که سایه دولت شهریار

بخاک مذلت افتاده اوست — دانشمندهای عزیز دولت

دولت تاجداری که بخت تاجداران بپای همت پیشکار اوست

شاه و آلاکه در رکاب — که ملک کوهر او در صدف

حامی پرهیزگاری بش — برسر خسته گران خنجر شکن

عدل او صفحه ایام بشیخ — کرده پاک از رقم ظلم و رقم

رای او رایت جمشید فراخت — چتر او سایه بخورشید انداخت

کفش ابریست که گوهر بارد — بلکه خورشید صفت زر بارد

گر چمن زار کفش پر کرده — هر گل از روی طبقی در کرده

در برو در کنند از جود نثار — مشت دینار شود دست چنار

کتابخانه
مجلس شورای ملی

مناجات در اشعار او واضح تر

ای دل و جود و بخشش تو عالم — چرخ و دولت ز واضح تر خم
با همه رفعت خود خوار ترین — بر درت روی نیاز بر زمین
هر که خود را بدرت خوار نکند — کس بر عزت خود یار نکند
همه را عزت و خواری از اوست — حکمت کارگذاری از اوست
با تو گفتار دری خواست بگویم — از تو سامان شنوا خواست بگویم
عزتی کان نه ز تو خواری ماست — خواری کز تو نه بسیاری ماست
جاهی از عزت تو عار ماست — کز بشر کرده ذری خاست
از تو واضح چو ستاند آن جاه — سایه بر کس نفکند خورشید
نیست چون سر ز در گه تو بتافت — دانش از دولت بیدار نیافت
بگذر از هر چه جز این در که تو را — روی در هیچ در دگر نرسد

منقبت حضرت امیر علیه السلام و در بعضی دیگر از نسخ بجای این منقبت مناجات دیگر است

ای خرد افروخته از دانش تو — فرقت سوخته از آتش تو
از تو سامان خرد افروخته — از تو جنت خود آراسته
خاطر آن کس که ز تو صدمه خورد — شود از غیب شرر دامن او

سر خود گر نه بدین در بنهی — سر خود کی به تو برگردانی
کاسه گدائی ز تو بر دارد دست — یا نه بر تو ز مخلصان بشکست
تا تو آخر خود را ندهی گیرش — خلق را هم نبود در پی گیر
چون تو آن پیش نهی پیش آید — تخمی که تو کاشتی بدرود
پرچین نه خود بر خود خواهی — یا نه بر کس ز تو شاخی نهی

حکایت پیرزاده و جوانان مخنث

مخنثی زاده از عروسان — بخرامید خوشنما نه براه
بخرقه ها ز پیر و برنا — دزدیده ز هر طرف نگاهی
عادت زشت و زاده از دست — دانش از دور آگهی داده
گفت ای مخنث زده بر خویش — بیهده مسخره به پیرانش
این روش چیست پیش گرفتی تو — باز کش این روش ناخوشی چند
بشنید او از پیش آن پیر — بانگ برداشت زار و بی تدبیر
ای دغا رفتنی نمی دانم — می شناسی که گیم کجا آرم
او ز اول تو را نمی گفتم — که از او دور باش و بد مکن
از شرم تا بخانه نیامد — از ره بول خود بدر آمد

این نسخه متعلق به کتابخانه ملی است
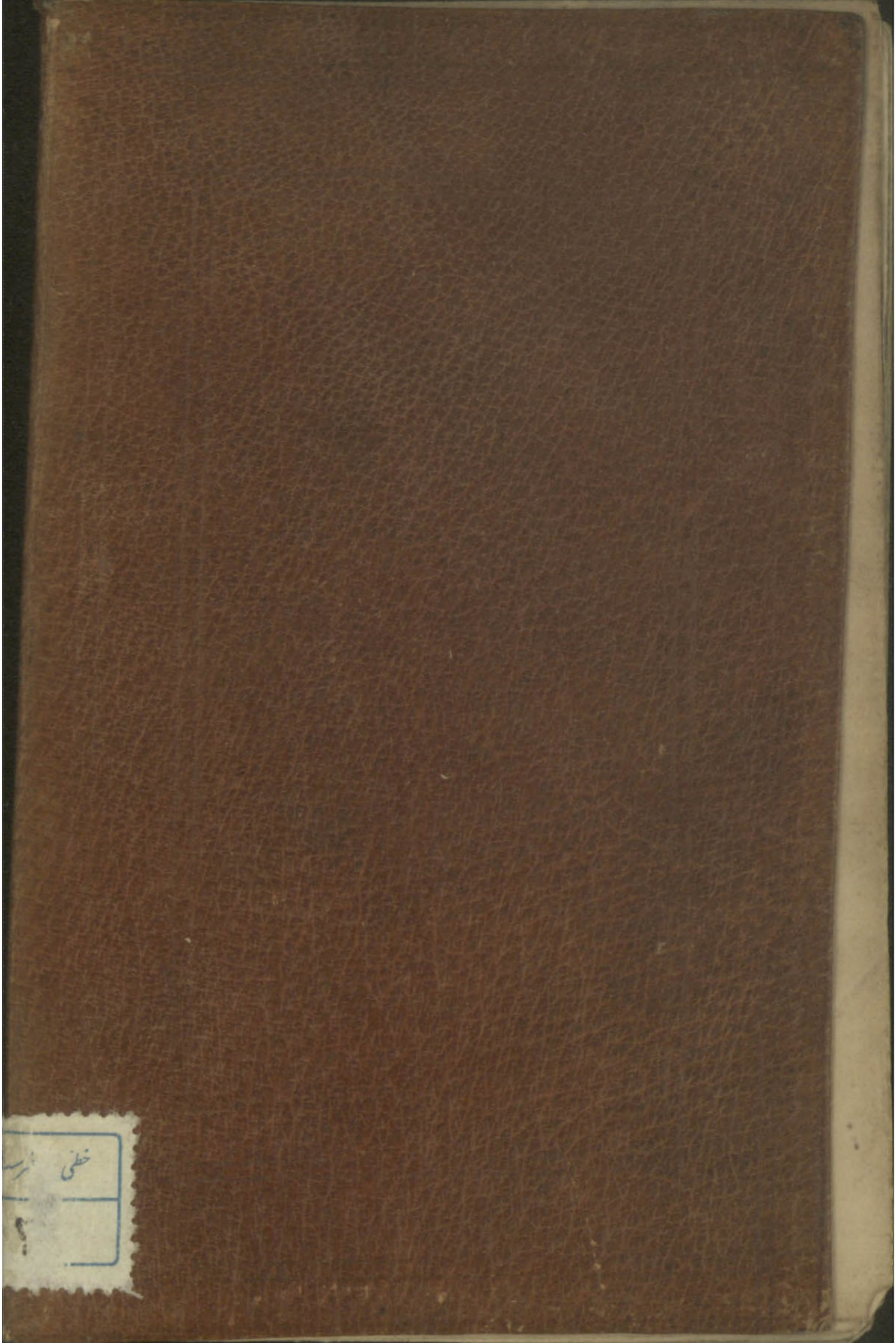
کتابخانه
مجلس شورای ملی
۱۳۰۲